

Declaratia Unica va fi precompletata din 2026; contribuabilii ramân responsabili pentru verificarea datelor (analiza)

Declaratia Unica (Formularul 212) va fi disponibila, în premiera, precompletata începând cu 2026, pe baza datelor detinute de ANAF, însa contribuabilii ramân responsabili pentru verificarea si completarea informatiilor, în special în cazul veniturilor din surse externe sau independente, potrivit unei analize realizate de EY România.

"Anul 2026 marcheaza o etapa semnificativa în relatia contribuabililor cu administratia fiscala, întrucât Declaratia Unica (Formularul 212) trece anul acesta printr-un proces amplu de modernizare, menit sa simplifice obligatiile declarative si sa reduca barierele tehnice sau birocratice care au însoțit acest demers în ultimii ani. Pentru prima data, Declaratia Unica nu mai are ca punct de plecare un formular PDF ce trebuie completat de la zero de catre contribuabil. Autoritatile fiscale introduc varianta precompletata, în care sunt integrate automat informatiile existente deja în bazele de date ale ANAF: veniturile salariale raportate de angajatori, dividende distribuite de companii din România, dobânzi bancare, contracte de închiriere înregistrate si alte informatii furnizate prin declaratiile depuse de terti", se mentioneaza într-un material de analiza semnat de Corina Mîndoiu, partener, Impozit pe venit si contributi sociale, si Madalina Damian, manager, Impozit pe venit si contributi sociale, EY România.

Conform sursei citate, aceasta schimbare are ca scop oferirea unui punct de pornire mai facil si mai clar, precum si reducerea timpului necesar completarii documentului.

"Noua procedura de precompletare ramâne una partiala. Exista categorii de venituri care nu pot fi incluse automat, deoarece ANAF nu detine acces la toate sursele de informatii relevante. Veniturile obtinute prin brokeri straini, câștigurile din criptomonede tranzactionate pe platforme din afara României, veniturile din chirii pentru proprietati situate în alte state sau veniturile din activitati independente sunt doar câteva astfel de exemple", arata analiza.

Pentru toate aceste situatii, contribuabilul ramâne pe deplin responsabil sa verifice informatiile precompletate si sa completeze datele care lipsesc, în conformitate cu situatia fiscala personala.

"Practic, autoritatile pot furniza doar datele pe care le detin, însa acuratetea finala a declaratiei si obligatiile fiscale ce decurg din Declaratia Unica ramân responsabilitatea contribuabilului. În acest sens, subliniem necesitatea ca informatiile precompletate puse la dispozitie de ANAF sa fie verificate cu atentie de catre contribuabil înainte de depunerea declaratiei si completate în mod corespunzator, nu doar acceptate ca fiind corecte si finale, declaratia precompletata neconstituind titlu de creanta", se mai arata în document.

Conform sursei citate, pentru veniturile realizate în 2025, autoritatile introduc un mecanism de stimulare a conformarii voluntare, conceput sa încurajeze depunerea timpurie a Declaratiilor Unice si sa reduca presiunea asupra platformelor ANAF în luna mai, perioada în care, în mod traditional, sistemele au fost frecvent suprasolicitate.

"Este vorba despre o bonificatie de 3% aplicata impozitului pe venit, pentru cei care depun Declaratia Unica si achita integral obligatiile fiscale aferente veniturilor realizate în 2025 (impozit pe venit, contributia de asigurari sociale si contributia de asigurari sociale de sanatate, dupa caz) pâna la 15 aprilie 2026, inclusiv. Bonificatia nu se aplica contributiilor sociale, care se vor achita integral, si nici cu privire la impozitul pe venit retinut la sursa", se mai precizeaza în document.

Termenul pentru a beneficia de bonificatie este foarte scurt, având în vedere ca datele precompletate încep să fie puse la dispoziție abia zilele acestea, ceea ce înseamnă ca persoanele care doresc să profite de bonificatie mai au la dispoziție o fereastră de doar două săptămâni. Din acest motiv, pentru unii contribuabili poate fi mai eficient să nu aștepte precompletarea din partea ANAF și să depună declarația pe baza propriilor evidente, considerând consultanții citați.

Totodată, persoanele fizice pentru care aplicația de precompletare nu afișează niciun fel de date nu sunt exonerate de obligația depunerii Declarației Unice. În lipsa precompletării, contribuabilul trebuie să depună declarația, dacă are această obligație potrivit prevederilor Codului fiscal.

"În practică, ne așteptăm ca acest proces să producă efecte diferite, în funcție de profilul contribuabilului. Pentru cei cu venituri extrasalariale "standard", raportate integral în România, precompletarea poate simplifica mult procedura. Pentru cei cu venituri multiple sau provenind din surse internaționale însă, obligația de verificare și completare rămâne una substanțială. Recomandarea noastră este ca, indiferent dacă ANAF pune sau nu la dispoziție anumite informații precompletate, fiecare contribuabil să își păstreze cu grijă documentele suport în arhiva personală", mai arată analiza.

Astfel, extrasele bancare, rapoartele de tranzacționare, documentele privind dividendele încasate, contractele de închiriere și toate celelalte documente justificative rămân esențiale în acest proces. Acestea nu doar facilitează completarea corectă a Declarației Unice, ci pot fi decisive în eventualitatea unor verificări ulterioare din partea autorităților fiscale.

În practică, păstrarea acestor documente nu este doar o formalitate, ci o măsură de protecție ce poate ajuta contribuabilul în orice situație administrativă sau fiscală.

"Declarația Unică, în forma sa din 2026, reprezintă un pas necesar spre modernizarea administrației fiscale, spre un sistem mai transparent, mai ușor de utilizat și mai apropiat de contribuabil. Totuși, rămâne de văzut cum va funcționa în practică, pentru că vorbim despre un sistem încă în evoluție, cu limitări inerente primului an de implementare, însă, pentru moment, direcția dorită este clară: simplificare, digitalizare, predictibilitate și eficientizare a procesului declarativ, notează autoarele cercetării. Această modernizare aduce beneficii, însă nu înlătură responsabilitatea individuală. Fiecare contribuabil trebuie să își cunoască obligațiile fiscale, să verifice cu atenție informațiile puse la dispoziție de ANAF și să le ajusteze sau să le completeze acolo unde este necesar", se mai precizează în document.

EY are peste 1.000 de angajați din România și Republica Moldova și oferă servicii integrate de audit, asistență fiscală, juridică, strategie și tranzacții, consultanță către companii multinaționale și locale.